

Vaikuttavuuskeskusesittely - Alueiden hyte-tuki -verkoston tapaaminen 25.9.2024

Kansallinen Vaikuttavuuskeskus-
valmistelu 2023-2025

Antti Peltö-Huikko
Tietojohtamisen asiantuntija

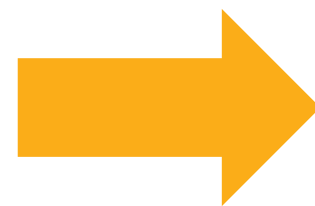
**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Taustaselvitys

- Selvityshenkilöt:
 - apulaisprofessori Paulus Torkki (Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta)
 - johtaja Tomi Mäki-Opas (Itä-Suomen yliopiston Vaikuttavuuden talo)
- Julkaistiin elokuussa 2021

Kansallinen valmistelu

- 2ME rahoitus EU:n **Kestävän kasvun ohjelmasta** (RRP) vuosille **2023-2025**
- Pirkanmaan koordinaatiovastuusta sovittu 17.8.2022
- Sisällön valmistelu ja toteutus: yhteistyössä **kaikkien yliopistohyvinvointialueiden kanssa**

”Valtionavustuksen saajan on kohdennettava valtionavustuksesta vähintään 50 % **sosiaalihuollon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen** liittyvään kehittämiseen.” (STM:n rahoituspäätös VN/27064/2022)

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

VAIKUTTAVUUSKESKUKSEN TEHTÄVÄT

Vaikuttavuusymmärryksen lisääminen ja kulttuurinmuutos hyvinvointialueilla

Rakenteiden vahvistaminen
ja sidosryhmäyhteistyön
tiivistäminen

Hyvinvointialueiden
keskinäisen yhteistyön
vahvistaminen

Vaikuttavuusymmärryksen
lisääminen
hyvinvointialueilla

Vaikuttavien menetelmien
käyttöönoton tukeminen

Vaikuttavuuden
osoittamisen ja
hyödyntämisen
tukeminen
hyvinvointialueilla

Vahvistetaan kustannuksia ja kustannusvaikuttavuutta koskevan tiedon hyödyntämistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvässä päätöksenteossa, suunnittelussa, ohjauksessa sekä palvelutuotannossa

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Valmistelun painopisteet: sosiaalihuolto ja hyte

Sosiaalihuolto

- Lapsiperheiden palvelut ja ikäihmisten palvelut:
 - kevyempien hoitomuotojen, raskaampaa palvelutarvetta ehkäisevien, kuten kotiin annettavien palveluiden vaikuttavuus
 - lasten osalta myös raskaat palvelut (lastensuojelun sijaishuolto)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Mielenhyvinvoinnin edistäminen
- Liikunta/ylipaino (mm. tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisy)

”Valtionavustuksen saajan on kohdennettava valtionavustuksesta vähintään 50 % **sosiaalihuollon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen** liittyvään kehittämiseen.” (STM:n rahoituspäätös VN/27064/2022)

Vaikuttavuusvirittäjät -toimintamalli

- **Tavoite:** tukea hyvinvointialueita vaikuttavuuden edistämässä
- **Miten:** välittää tietoa mittareista, menetelmistä, toimintamalleista, menetelmien juurruttamisesta, vähähyötyisistä hoidoista ja menetelmistä
- **Konkreettisesti:**
 - Hyvinvointialueet voivat ”pyytää apua” Forms-lomakkeella
 - Hyvinvointialue vastaa alkukartoitukseen
 - Vaikuttavuuskeskus etsii teemaan liittyvää vaikuttavuustietoa, asiantuntijoita, muilla hyvinvointialueilla ja vaikuttavuuspiloteissa tuotettua osaamista
 - Tieto toimitetaan hyvinvointialueelle yhdessä sovitulla tavalla (sähköposti, Teams, livetapaaminen, asiantuntijaluentojen järjestäminen tms.) sekä jaetaan verkkosivujen kautta kaikille kiinnostuneille
 - Mallin vaikuttavuutta arvioidaan Forms-kyselyllä toteutuksen jälkeen

Saapuneet yhteydenotot: 51

Valmiit vastaukset: 43

Edistää vaikuttavuutta hyvinvointialueilla

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Vaikuttavuusvirittäjät –esimerkkejä: Mistä on haluttu saada tietoa, mm.:

Saapuneet yhteydenotot: 51

Valmiit vastaukset: 43

- Ikääntyneiden päivätoiminnan vaikuttavuus
- Kielihäiriöisten lasten kuntoutuksen vaikuttavuusmittarit sekä vaikuttamattomista hoidoista ja palveluista luopuminen
- Ikääntyneiden yksinäisyys sekä vapaaehtoistoiminta ja sen vaikuttavuus
- Ennaltaehkäisevän päihdetyön vaikuttavuus
- Kaatumisten ehkäisyn vaikuttavuus
- Kulttuurihyvinvoinnin vaikuttavuus

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

<https://vaikuttavuuskeskus.fi/tapahtumat/luokat/vaikuttavuusvirittajat/>

Vaikuttavuuskeskus

Käyttöönoton kirittäjät -toimintamalli

- Vaikuttavuuskeskuksessa luodaan Käyttöönoton kirittäjät -malli, jolla tuetaan hyvinvointialueita toimiviksi tunnistettujen menetelmien, mittareiden ja toimintatapojen käyttöönnotossa.
- Tuki kattaa kaikki käyttöönoton vaiheet: tarpeen määrittelystä nykytilakartoitukseen, käyttöönoton valmistelun, käyttöönoton ja mallin ylläpidon suunnittelun.
- Kesällä 2024 toteutettiin hyvinvointialueille avoin haku osallistua pilottiin.
- Hyvinvointialueilta tuli 19 hakemusta, joista kolme valittiin mukaan pilottiin.
- Piloteissa mukana sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja hyte:n toimintamallien käyttöönotto.
- Mallin kehittämisessä tehdään tiiviistä yhteistyötä THL:n kanssa.

Vaikuttavuuden lisääminen tiedolla johtamista tukemalla

- Vaikuttavuuskeskus toimii aktiivisena tiedon kokoajana ja linkkinä tutkimusorganisaatioiden ja hyvinvointialueiden välillä. Mm.
 - Selvitetään **vaikuttavuustiedon** nykytilaa eri palveluissa, kerätyn tiedon hyödyntämistä ja tunnistettuja kehittämistarpeita hyvinvointialueilla.
 - Esim. käytännön yhteistyö Terapiat etulinjaan -toiminnan kanssa
 - Kootaan ja välitetään tietoa hyvinvointialueille kansallisten tietojohdamisen ja vaikuttavuustiedon kehittämiskokonaisuuksien etenemisestä ja niiden merkityksestä.

Nopea kysely hyte-toimintaan ja sen vaikuttavuuteen liittyen

- <https://link.webropolsurveys.com/S/5DA5E54E846FE9BA>

**European unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Kiitos!

Vaikuttavuusylilääkäri, työryhmän puheenjohtaja

Suvi Liimatainen

p. 040 058 1871

suvi.liimatainen@pirha.fi

Projektipäällikkö

Riikka Ovaskainen

p. 044 473 9708

riikka.ovaskainen@pirha.fi

Projektisuunnittelija

Katariina Similä

p. 044 473 9906

katariina.h.simila@pirha.fi

Tietojohtamisen asiantuntija

Antti Peltö-Huikko

p. 040 139 6721

antti.pelto-huikko@pirha.fi

Vaikuttavuuskeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

